

КОНВЕНЦІЯ КАНАДІЙСЬКОЇ ПАРТІЇ ПРАЦІ В КЕЛГАРІ.

(Докінчення.)

тому, що є докази, що ці нахили мають вже місце та в наслідок цього відважніші одиниці стають жертвами, а менш відважні примушені піддаватися їм-мовчати, а через це наш рух слабше та в політичних, як в індустріальних чинностях, конвенція висказує свою незгоду та відкидає всякі змагання, пороблені в цілі згармонізування нашого руху з капіталізмом та всі поступки і діла, що мають за мету ослабити бойовий дух партії, а одобрять засаду повної й широкій дискусії, віруючи, що лише через необмежену свободу методу ми можемо сподіватися досягнути якийсь небуль стайлий успіх.

Небезпека війни.

Було кілька резолюцій в справі навчання кадетів та воєнних витрат. Тут показала слабкість. Промовці до перших поспішали добре, звернувши увагу на факт, що через навчання кадетів деякі учителі скористалися фінансово. Зазначено байдужість родичів і товаришів та піддано було думку, щоб почати кампанію проти навчання кадетів, і тим вплинути на родичів, щоб підсували листи з домаганням ульнення їхніх дітей від військового навчання. Але деякі делегати були схильні повірити в добрі заміри урядів відносно роззброєння. Ухвалено домагатися від федерального департаменту занесання плану будови двох кружляків, наскільки Канада є зобов'язана пактом Келого. Але більшість делегатів мала рот закритий, коли вони казали "так".

Горожанські папери.

Ухвалено також резолюцію про горожанські папери. Як відомо, тепер робітників, що навіть вже довгий час перебувають в Канаді, але є активний в робітничому русі, не дають горожанських паперів. Взагалі-ж, кожний робітник, що хоче вибрати горожанські папери, мусить ще перед тим, як ставитися перед судом, йти до політичної поліції, там давати свої звання. Потім поліція зокрема ще збирає відомості про того чоловіка і, як тільки він відзначився своєю активністю в робітничому русі, дає про нього такі відомості до суду, що тому робітникові відмовляється горожанські папери.

Конвенція ухвалила резолюцію, в якій домагається, щоб всіх, хто зголошується за горожанськими паперами, не тягати, по різних інстанціях, але щоб апліканта покликувало лише перед судом. Отже конвенція заявила за знесенням теперішньої автократичної натуралізаційної системи і щоб політичні переконання робітника не були причиною відмовлення йому горожанських паперів.

В. Моріарті.

Вибір урядовців.

Джордж Летам зів'язав вибраний президентом, а С. Л. Гібс секретарем скарбником через акціяцію, В. І. Торнер вибраний наступником президента понад Джека Лейкмана 35 голосами проти 32. Лейкман дістав 30 одиниць, але двійки з Томаса і Овена других двох кандидатів, дали побіду келгарському товаришеві.

Рішено, щоб слідуюча конвенція відбулася в Едмонтоні за рік від тепер. Минували роками речинце був два роки. Дійсний речинце має встановити експедицію, який припоручено тек видання бюлетенів

РОЗКОЛ В ПОЛЬСЬКІЙ ПАРТІЇ СОЦІАЛІСТИЧНІЙ.

Дволичність пепесівців, не дивлячись на старання замаскування її, поміляється виходить наверх. Розгортається пліснь пепесівського соціалізму і знід неї вирине дійсне обличчя пепесівців. Хто не глянє на нього, навіть малосвідомий, без сумніву побачить в цьому обличчі польський воюючий фашизм. Кожному чим раз більш стає ясним, що П.П.С. є не що інше, як зграя політичних спекулянтів, яка для туманення працюючих мас оперує соціалістичними гаслами, а на ділі є вірною слугою буржуазії і для її цілей розбиває організований селянсько-робітничий рух, щоб віддалити класу праці від ідеалів її змагань. За цю службу пепесівці є підтримувани буржуазією і є допущені до спільного державного корита. За те останнє власне, П.П.С. завжди до услуг буржуазії. Таке бачимо ми при повстанні Польщі, в дальшому розвитку її державності, а особливо при останніх виборах до сейму та сенату. Ще перед виборами пепесівці, не будучи певні успіху в виборчій кампанії, бо в робітничих районах втрачали вплив, хилилися до того, щоб піти до виборів разом з підсудними, себто з одинокими. Була досить міцна група, яка домагалася відкрити назвати себе по імені і тільки не зробила цього через те, що не була певна в силах Пилсудського, не урахувала сили і сприту адміністрації.

Не відважуючись ще тоді заявити себе за Пилсудським, П.П.С. йшла однак в тісному контакті з одинокими. Мала спільні бойки, спільно

громила справжні соціалістичні партії, користуючись для того "засобами" урядової партії. Тепер знову змінилася течія, яка рахує польський фашизм за соціалізм і вимагає відкритої співпраці з ним. Творцем тої групи є лідер пепесівців Андрій Морачевський, послі Яворовський та Праусова. Ця група випустила 10. жовтня нову газету "Пшедсвіт". В передовій статті та нова група заявляє, що її завданням є консолідація "соціалістичного" руху. На думку "Пшедсвіту" пепесівці відіграли велику роль в історії Польщі і багато здобули для робітника, а щоб більше здобути, то треба йти з тим, хто найбільше про Польщу дає, себто з Пилсудським. В цьому напрямку "Пшедсвіт" має вести роботу.

Появу "Пшедсвіту" зустріли "Роботнік", орган Ц.К. пепесівців острою критикою. Центральний Комітет відбув спеціальне засідання, на якому одобрив тактику "Роботнік", а для остаточного вирішення переніс її на партійний конгрес, що відбувається в перших днях листопада в Сосновці.

По суті між Ц.К. П.П.С., а групою Морачевського немає ніяких принципових різниць, є тільки тактичні розходження. Як група Морачевського, так і уся П.П.С., однакові. У них на місці соціалізму є твердий уряд-патріотизм, який протиставляється амаганням класу праці за соціальне та національне визволення. Заява "Пшедсвіту" про консолідацію соціалістичного руху є не що інше, як заява згноблення його.

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

АРХЕОЛОГІЧНА ЕКСПЕДИЦІЯ.

Закінчила роботу археологічна експедиція Бердичівського Історичного Музею, що в ній брав участь директор Всеукраїнського Культурно-Історичного Заповідника Курінний. Експедиція мала на меті дослідити пам'ятки бердичівців (народу монгольського походження, що 900 років тому блукав на теперішній Бердичівщині). Свої досліді експедиція почала з містечка Білківки, де вона насперд вичлила прізвища місцевої людності. Підчас цього виявилось близько 30 прізвищ тюркського походження.

Цікаво відзначити, що поміселянами були нападками колишніх князів великокнязівської доби. Продовжуючи свої розшуки річкою Роставицею, експедиція знайшла в містечку Ружині рештки старого кошовиска. У цьому кошовиску експедиції пошастило відкопати кілька цікавих річей великокнязівської доби. Серед них були — бронзовий хрест II століття, шклянна обручка, широкі пряжки, то-що. Хоча

експедиція зробила тільки поверховні розшуки, проте є підстави ствердити, що Бердичів, як залишили певний слід у місцевій людності, були кошовим народом, що платив данину великим князям і жив по річці Роставиці.

УКРАЇНСЬКА КНИЖКОВА ПАЛАТА.

Українську Книжкову Палату в Харкові основано 1922 р. Це одна з установ великого культурного значення. Завдання палати — максимально обохопити всю друковану продукцію У.С.Р.Р., узяти її на облік та просунути в широкі маси.

Палата є єдине сховище різних видань на Україні. Самих зразків книжок у Палаті є близько 40,000 назв. Майже стільки само примірників журналі та зразків газет; до того ж Палата має з 100,000 різних афіш, відоз то-що.

Не мало роботи зроблено, щоб систематизувати ці матеріали, дати їм відповідне оформлення. Надзвичайний інтерес має Архів українського

друку, де зібрано все, що вишло на Україні за останні 10 років. Палата має спеціальний підвідділ, де зібрано всю українську літературу, видану закордоном протягом останніх років. Ці матеріали надзвичайно цінні і важливі для характеристики українського життя за межами С.Р.С.Р. Палата має також цінну відозкову бібліотеку в справах бібліографії та книгознавства. Тут є бібліографічні видання майже всього закордону.

Нещодавно при Палаті засновано бюро книгообміну за кордоном. Пого завдання — допомогти українським і закордонним науковим установам вивчати різні царини знань через обмін книжкою. Бюро вже зв'язалося з 400 науковими установами різних країн. Найбільше цікавиться українською книжкою Берлін.

Палата є наочний свідок великого культурного процесу, що відбувається в радянських республіках, показник піднесення культури українського народу. Палата збирає всі зразки друкованої продукції, стаючи таким чином справжньою скарбницею української культури.

БЮДЖЕТ УКРАЇНИ НА 1928-29 РІК.

У зв'язку з наступним розглядом УССР на сесії ВУЦВК — в листопаді, а також в загальносоюзних органах, де тепер проводиться робота в справі збалансування загально-союзного бюджету на 1928-29 рік, Раднарком УССР заслухав доповідь НКФ і Держплану про проект державного бюджету України на наступний рік.

Раднарком визначив прибуткову частину бюджету в 406,403,800 карбованців. В такій же сумі визначено і видаткову частину. Таким чином державний бюджет України на наступний рік збалансується без дефіциту.

В порівнянні з державним бюджетом України за минулий рік бюджет наступного року зростає майже на 47%.

ЗАГОТОВЛІ СИРОВИНИ СИСТЕМОЮ С.-Г. КООПЕРАЦІЇ

Наступного господарчого року "Сільський Господар" буде єдиним заготовцем на Україні також сировини, як махорки, хмелю, прядиво, м'ята та клещовина. Наркомторг затвердив план заготовлених, поданих "Сільським Господарем".

За планом сільсько-господарська кооперація має наступного року зібрати махорки — 56,000 тон, хмелю — 1,600 тон, м'ятої олії — 70 тон і прядива — 14,000 тон.

В згоді з розробленим планом "Сільський Господар" має заготовити махорки 16,500 гектарів, прядива — 16,500 гектарів, м'яти — 2,000 гект. і клещовини — 15,000 гектарів. Справу про розмір заготовленої площі хмелю буде вирішено окремо.

Основну увагу "Сільський Господар" зверне на піднесення врожайності та поліпшення якості, обробки сировини, щоб

довести її до тієї норми, що її вимагає внутрішній споживчий ринок, а також, щоб максимально використати цю сировину для експорту.

Отже, в зв'язку з цим, посилюється агротехнічний персонал в районах. Перед промишловістю ставиться справа про збільшення відрахувань до агрономічного фонду. Намічено також поліпшити попередню обробку сировини і, особливо — прядива. Для цього буде устатковано мочильні ями та прокатні пункти.

Що до м'ятої олії, то "Сільський Господар" передбачає переустаткувати кустарні заводи, що гонять м'ятну олію. Для

хмелю запроєктовано устаткувати спеціальні сушарні; рисунки для них вже одержано з Німеччини.

ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОКЛАДІВ БУРОГО ВУГІЛЛЯ НА УКРАЇНІ.

В наступному році вперше провадитиметься широкі геологічні розвідки покладів бурого вугілля на Україні. Розвідки почнуться в Мадрино і Журавці Шевченківської округи. Завдання розвідок вияснити можливість розроблення вугілля й налагодження виробництва спеціальних брикетів для опалювання пічок.

ПРОВІНСІОНАЛЬНИЙ З'ЇЗД ТОВАРИСТВА УНР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ В АЛБЕРТІ І Б. К.

ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ ТУРФДІМ, ЖІНСЕКЦІЇ І СЕКЦІЇ МОЛОДІ.

Дорогі Товариші й Товаришки! Провінційальний Виконавчий Комітет Товариства Української Робітничо-Фармерської Діли в Едмонтоні, Алта., повідомляє цим всім відділам і товариствам ТУРФДІМ, Жіночої Секції і Секції Молоді та загал членства наших організацій в провінціях Альберті й Бритиш Колумбії, що Провінційальний З'їзд ТУРФДІМ відбувається в днях 20., 21. і 22. грудня 1928 року в салі Українського Робітничого Дому під ч. 10628 — 96 вул.

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ.

1. Відкриття з'їзду.
2. Вибір верифікаційної комісії й провірення уповноважень делегатів.
3. Вибір президія з'їзду.
4. Привіт представника Ц.В.К. ТУРФДІМ з Вінніпегу.
5. Звіт Провінційального Виконавчого Комітету ТУРФДІМ.
6. Звіт делегатів і делегатов.
7. Доклади перед вибором комісії по питаннях слідуючих:
 - а) Доклад про моральний і матеріальний стан наших організацій в Альберті і Бритиш Колумбії.
 - б) Доклад про стан відділів Жіночої Секції Альберті і Бритиш Колумбії.
 - в) Доклад про робітничо-фармерські дитячі школи, відділи Секції Молоді та мандолінові оркестри.
 - г) Доклад про організаційну і освітню працю у відділах і товариствах ТУРФДІМ і його секцій, про стан бібліотек і мистецьку працю.
 - д) Доклад про стан нашої преси й друкарні у Вінніпегу.
 - е) Доклад про Бурсу в Едмонтоні.
 - є) Доклад про формування кооператив на заході Канади.
 - є) Організація Окружних Комітетів в Альберті і Б. К.
8. Вибір комісії: контрольної, організаційної, освітньої, культурно-мистецької, пресової, маєтково-фінансової, резолюційної і скарг та просьб.
9. Засідання комісії для обговорення всіх пропозицій та пропозицій.
10. Звіт і пропозиції комісії, дискусія над ними і ухвали.
11. Ухвалення резолюцій до Всеукраїнського З'їзду ТУРФДІМ.
12. Вибір Провінційального Виконавчого Комітету і контрольної комісії на 1929 рік.
13. Закриття з'їзду.

ПРОГРАМУ НАЛЕЖИТЬ ОБГОВОРТИ ПЕРЕД З'ЇЗДОМ.

Всі відділи і товариства ТУРФДІМ в Альберті і Бритиш Колумбії повинні цю програму обговорити на своїх зборах і виробити свої найкращі пропозиції до розв'язання і подати їх до Провінційального Комітету ТУРФДІМ в Едмонтоні.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ.

Перед розпочаттям з'їзду в четвер, 20. грудня відбувається конференція представниць відділів Жіночої Секції. На цій конференції будуть обговорюватися справи виключно Жіночої Секції. Тому визнаємо всі наші відділи Жіночої Секції прислати своїх представниць на цю важну конференцію.

КОНФЕРЕНЦІЯ СЕКЦІЇ МОЛОДІ.

В неділю, 23. грудня відбувається конференція Секції Молоді. Представники Секції Молоді в Провокі разом з Провокіом визнають всі наші відділи Секції Молоді прислати своїх представників на цю конференцію. Завданням конференції буде — обговорення справ виключно тих, що стосуються С. М. Тому відділи С. М. повинні постаратися прислати своїх представників на цю конференцію.

ПРАВО ПРЕДСТАВНИЦТВА.

Відділи ТУРФДІМ мають право вислати і делегата на кожних 25 членів, або лише частину із 25 членів (коли відділ числить менше чим 25 членів, то рівнож має право вислати одного делегата). Також відділи Жіночої Секції мають право вислати одну делегатку на кожних 25 членів.

Ми щиро запрошуємо всіх фармерських товариств в Альберті, щоб вислати своїх братніх делегатів на з'їзд в Едмонтоні, де ми зможемо спільно порадитися, та виробити на будуче добрий план для успішного ведення культурно-освітньої праці серед українських фармерів і робітників в Альберті й Бритиш Колумбії.

Братні делегати мають право дорадочого голосу, можуть брати участь в дискусіях, давати пропозиції, але не мають права голосу, хіба що в деяких справах таке право буде їм дано рішенням уповноважених делегатів. Подіємо також до відомо всім нашим організаціям, що в часі з'їзду відбуваються наради в справі заснування в Едмонтоні української робітничо-фармерської книгарні та Інформаційного Бюро.

За Провінційальний Виконавчий Комітет, О. Жукевич, секр.
За Центральний Виконавчий Комітет, М. Шаталовський, секр.

ДЖИМ ТУЛІ.

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ.

Переклад І. Ю. Кулик.

(Продовження.)

Офіціант витяг з-під прилавка замасану, заіржавлену фляшку. Він поставив два келишки й наповнив їх червоним питвом. Воно текло вільно й легко, як вода. Ми всі втрех стежили за цим, і, знаючи, що добра горілка завжди дає трохи бульбачок — шумовиння на поверхні, коли її наливають до склянки, тривалий час не відважувалися пити. В ньому нема бульбачок, але два келишки цієї штуки — і ви ладні будете відчухрати дядька папи римського.

Ми проковтували по келишку, потім — по другому. Трунок пік наші глотки. Школа поправи й страхи мого дитинства більше не існували. Мій мозок запліднився шаленою думкою. Я м'яну на сніданок ячню з шинкою, хоч би мені довелося за це заплатити тюрмою. Голяндяць тер свою конічну голову. Я безсоромно реготався.

— Ця штука збила-б бродягу з цотяга, а, Голяндяцю?

— Ще-б пак, — відповів Голяндяць, — во-

на-б збила потяг з рейок! — Ми зайняли позиції по обох краях бульвару, умовившись зустрінутися за годину.

Мені відразу пощастило. Негр-робітник в "оверолі", заляпаних вапном, наспівуючи голосно, ішов вулицею. Я наупустив на себе найсумнішого виразу й розказав зворушливу історію. Він безгучно всміхався, коли я заговорив. Тисяча ірландських казочників прокинута в мені. Більшовіжкові очі Негра ставали вогними, коли я товав його серце словами... Я, бачте, допоміг одному Негрові врятуватися від "лінчу", і за це мене прогнало з роботи. Я змалював нещасного чорношкірого, що біг вулицею, а за ним ганялися осяжнені білі з мотузкою. Я змалював, як я в останню хвилину хоробрим рухом затяг його до брами, в той час як юрба побігла далі, думаючи, що він завернув за ріг... Негр тер свої очі, а я говорив далі й далі. Пройшов два полісмени, і ради них я відразу звернувся на довгу розмову про роботу. Раптом до мене дійшов свист Негрового подиху. Мені здалося, що в його мозку беззвучно гасали чорні феї. Спонтанічний словесно бомбардировкою, він-вимовив:

— Давай поїмо.

Як це й властиво смертним, я забув свого приятеля по біді й пішов за джентльменом у заляпаному вапном одязі.

На П'ятій вулиці був садун, де змішувалися всі раси землі. Ми зайшли й сіли за стіл, го-

ворячи обидва в один голос. Товстий вейтер незграбно затупцював до нас. Негр замовив випивку, а я вдарив по столі й мовив:

— Принеси чогось поїсти!

Вейтер дивився на бар.

— Ну, гаразд, принеси поїсти, — сказав Негр.

Спочатку прибула випивка, ми її відразу знищили, тоді замовили ще по шклянці. Я досяг свого й втомився балакати. Та Негр так дала:

— Хазяїн — він каже мені: "Гей, ти, Негр!" а я йому кажу: "Кого ти звеш Негром? Ти що думаєш, що ти на півдні?" Я кидав роботу!" Я шваркнув корито просто у вапно і подався на вулицю. Ніхто не сміє звати мене Негром, бо я не Негр.

— Авже-ж ні, — підтакнув я, — ти нічим не гірше за білих. Бог нас усіх створив, а він знав, що він робить, навіть коли й плутає де-що кольори. Ти віриш у бога? — спитав я.

— Чи я вірю у бога? Так-я його знаю. Бог приходив до мене й балакав багато разів. Бог не білий. Він чорніший за мене. Я його бачив, так, так. Колиш давно-давно всі люди були чорні, тоді сонце почало сяяти надто гаряче, і всі хорі люди побілішали. А тоді вони

1) Американські мурини вважають за образ, коли їх звуть "Nigger" воляючи, щоб їх звали "Negro", або "кольорові люди".

пришли до думки, що білий колір найкращий та почали задаватися. Вони не сміють називати мене Негром. Я знаю, про що говорю.

Зивав офіціант з жажливою стравою, званою "слемголлін", на жовтій тарілці. Негр подивився на гаряче вариво, що парувало, і мовив:

— Принеси й мені цього, вейтере.

Офіціант подивився на свого чорного брата й пішов виконувати замовлення. Коли він повернувся з їжею, мурич сказав:

— Принеси-но ще випивки.

І продовжував свою промову:

— За дві сотні років від нині залишиться хіба один тільки Негр на світі, та й того скалічать. Тоді на світі залишиться тільки білий, Негр і не-пудель. Білий заб'є Негра й змеле його на чорний перець, щоб з'їсти з ним собаку, і це буде кінець Негрів.

— Що-ж, — вставив я, — хіба не все одно?

— Звичайно, це буде все одно для Негра, бо Негр має смертну²⁾ душу.

Мурич покуштував страву і відразу думки його нахвилювали до матеріальних речей. Він замовив ще по чарці. Настойка на коріннях знову змусила чорних фей шалено танцювати в його мозку. Він видудлив свою чарку й замовив ще. Я більше не пив.

2) Він хотів, власне, сказати "безсмертну".

(Далі буде.)

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує вірності для молоді статті, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фармерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата вносить тільки 50 центів.

Поодинокі число 5 ц.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
Pritchard & McGregor Ltd.,
Winnipeg, Man.